Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ**					Kod modułu: C.7	
	Nazwa przedmiotu: **CHIRURGIA, BLOK OPERACYJNY I PIELĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE**					Kod przedmiotu: C.7	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT NAUK O ZDROWIU**						
	Nazwa kierunku: **PIELĘGNIARSTWO**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom kształcenia: **STUDIA I STOPNIA**	
	Rok / semestr: **II/ IV**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia symulacyjne	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
	Wymiar zajęć (godz.)	**40**	**-**		**24**		**-**

Koordynator przedmiotu / modułu	**LEK EWA SZUMSKA - MYTYCH**
Prowadzący zajęcia	**LEK EWA SZUMSKA – MYTYCH, MGR HELENA DZIEKAŃSKA, MGR EDYTA HEINZ, MGR MARIOLA BENDYK**
Cel kształcenia	**Wykład:** 1. Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu symptomatologii, diagnostyki i terapii schorzeń chirurgicznych 2. Zapoznanie studentów z organizacją opieki chirurgicznej Polsce oraz zasadami współpracy między różnymi strukturami pionu chirurgicznego. 3. Zapoznanie studentów z wiedzą o pielęgnacji pacjenta z chorobą chirurgiczną i opiece nad nim. 4. Ukierunkowanie na zdobywanie umiejętności potrzebnych do sprawowania opieki nad pacjentem w chirurgii 5. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej **Ćwiczenia symulacyjne:** 1. Przygotowanie studenta do uczestnictwa w zajęciach praktycznych w warunkach klinicznych
Wymagania wstępne	**Wykład**: Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii, fizjologii i patologii. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów **Ćwiczenia symulacyjne**: Wiedza z zakresu wykładów z przedmiotu: chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne.

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
WYKŁADY		
W zakresie wiedzy student:		
W_01.	Zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	D.W1., D.W2.,

W_02.	Zna rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych oraz zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W3.,D.W4.;
W_03.	Zna zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych oraz właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D.W5.,D.W6.;
W_04.	Potrafi omówić i scharakteryzować zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej, w bloku operacyjnym oraz standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W7., D.W8.,
W_05.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W9.
W_06.	Zna zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS) oraz rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	D.W11., D.W12
W_07.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	D.W13
W_08.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom, czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne i zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	D.W14., D.W15., D.W16.,
ĆWICZENIA SYMULACYJNE		
U_01.	Potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;	D.U5. D.U6.
U_02.	Potrafi prawidłowo postępować w okresie okołooperacyjnym: przygotować pacjenta do zabiegu, obserwować, dokumentować, edukować i pielęgnować oraz rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	D.U22, D.U23., D.U24
U_03.	Potrafi dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne oraz dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	D.U22, D.U23,
U_04.	Potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz wystawiać recepty na wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	D.U26, D.U8.
U_05.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation –sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);	D.U17., D.U27.
K_01	Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.	K.2., K.3., K.4.,
K_02	Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych	K.7.

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
<u>Klinika – 20 godzin</u> **1.** Organizacja opieki medycznej podstawowej i specjalistycznej **2.** Organizacja i zadania opieki chirurgicznej w Polsce.

3. Zakażenia w chirurgii.
4. Zasady gospodarki krwią i preparatami krwiopochodnymi w oddziale chirurgicznym.
5. Badania diagnostyczne w chirurgii.
6. Istota zabiegów operacyjnych. Rodzaje operacji. Chirurgia małoinwazyjna. Rodzaje zabiegów. Kryteria kwalifikacji do zabiegów laparoskopowych i robotycznych
7. Chirurgia układu pokarmowego. Ostre i przewlekłe choroby chirurgiczne w obrębie przewodu pokarmowego.
8. Schorzenia sutka i tarczycy wymagające leczenia operacyjnego. Zasady rehabilitacji pooperacyjnej.
9. Chirurgia ambulatoryjna - przygotowanie chorego do zabiegów wykonywanych w ambulatorium chirurgicznym
10. Urazy kostno-stawowe, urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Objawy, zasady diagnozowania, leczenia, rehabilitacji.
11. Zabiegi operacyjne w obrębie naczyń obwodowych. Zasady diagnozowania.
12. Rodzaje urazów czaszkowo-mózgowych. Objawy, zasady diagnozowania, obserwacja pacjenta, stanu przytomności, parametrów życiowych.
13. Leczenie operacyjne ran przewlekłych. Zabiegi plastyczne i rekonstrukcyjne.

Pielęgniarstwo chirurgiczne – 20 godzin

14. Aseptyka i antyseptyka w chirurgii. Bezpieczne środowisko pracy.
15. Rany - rodzaje, zasady ich opatrywania. Rola pielęgniarki w leczeniu ran pooperacyjnych. Metody leczenia ran. NPWT (negative-pressure wound therapy).
16. Zadania pielęgniarki chirurgicznej, jej rola w zespole terapeutycznym. Urządzenie, wyposażenie oddziału chirurgicznego, bloku operacyjnego i oddziału pooperacyjnego. Czynniki wpływające na adaptację pacjenta w oddziale chirurgicznym.
17. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. Zasady przygotowania pacjenta do operacji laparoskopowej i metodą klasyczną oraz kierunki pielęgnacji po ich wykonaniu.
18. Postępowanie pielęgniarskie w okresie okołooperacyjnym. Praca pielęgniarki na sali pooperacyjnej. Dokumentacja pacjenta (karty kontroli i procedury, ISO)
19. Powikłania chirurgiczne oraz zapobieganie powikłaniom. Leczenie bólu ostrego(pooperacyjnego)
20. Problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych schorzeniach chirurgicznych: zapalenie otrzewnej, choroby jelit, rak piersi, oparzenie, uraz wielonarządowy, choroby tętnic i żył, krwawienie z przewodu pokarmowego, niedrożność, ostre zapalenie trzustki, przepuklina, choroby tarczycy.
21. Żywienie w chirurgii. Zespół leczenia żywieniowego.
22. Żywienie chorych w chirurgii- rola pielęgniarki. Wytyczne, zalecenia i protokoły odnoszące się do zasad żywienia pacjentów z uwzględnieniem żywienia dietetycznego ERAS (Enhanced Recovery After Surgery)
23. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych u chorego hospitalizowanego na oddziale chirurgicznym.
24. Stany nagłe w chirurgii- rola pielęgniarki w obserwacji nagłych, postępujących stanów zagrożenia życia

Ćwiczenia symulacyjne (w oparciu o scenariusze wysokiej wierności):

1. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego.
2. Obserwacja pacjenta w zakresie powikłań pooperacyjnych – kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe.
3. Pielęgnowanie rany pooperacyjnej i zdejmowanie szwów.
4. Pielęgnowanie pacjenta z bólem.
5. Pielęgnowanie pacjenta z przetoką. Wystawianie zleceń na wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
6. Asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.
4. Przekazywanie informacji o pacjencie według protokołu SBAR (Situation, Background, Assesment, Recommendation).

Praca własna studenta

1.Problemy pielęgnacyjne pacjenta po wybranym zabiegu operacyjnym.
2.Leczenie żywieniowe pacjenta po wybranym zabiegu operacyjnym.

Literatura podstawowa	1. Red. Lucyna Ścisło, Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2020, 802 s. ISBN 978-83-200-6162-8 – możliwy dostęp IBUK od X/2024 2. Elżbieta Walewska, Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Red. Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2013, 550 s. ISBN 978-83-200-4397-6 - – możliwy dostęp IBUK od X/2024 3. Maria T. Szewczyk, Arkadiusz Jawień, Leczenie ran przewlekłych, PZWL 2019

Literatura uzupełniająca	1. Red. Zbysław W. Grajek, Ratunkowe i pielęgnacyjne postępowanie w chirurgicznych stanach nagłych = Paramedical and Nursing Management in Surgical Emergencies / - Suwałki: Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika, 2016.
Metody kształcenia	**Wykłady**: Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film
	Ćwiczenia symulacyjne: Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej **Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia:** Praca z literaturą, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub tematycznej w pliku Word zgodnie z wytycznymi.

Metody weryfikacji efektów uczenia się									Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Wykłady									
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	
	X								W_01
	X								W_02
	X								W_03
	X								W_04
	X								W_05
	X								W_06
	X								W_07
	X								W_08
Ćwiczenia symulacyjne									
								X	U_01
								X	U_02
								X	U_03
								X	U_04
								X	U_05
								X	K_01
								X	K_02
Praca własna studenta									
					X				U_02
					X				K_02

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Formy i warunki zaliczenia Wykłady	**A. Sposób zaliczenia** Egzamin pisemny **B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów** Ocena z egzaminu pisemnego Ocena końcowa z przedmiotu: Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach. **Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:** Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia
Formy i warunki zaliczenia Ćwiczenia symulacyjne	**A. Sposób zaliczenia** Zaliczenie z oceną **B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów** **Ćwiczenia symulacyjne:** Ćwiczenia symulacyjne kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach) **Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:** Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.
Praca własna studenta	Przygotowanie prezentacji multimedialnej eseju lub raportu na wybrany temat dotyczący opieki nad chorym chirurgicznie i jego rodziną w oparciu o aktualną wiedzę i dowody naukowe, przygotowanie się do ćwiczeń, przygotowanie się do zaliczenia

KRYTERIA OCENY PRACY REALIZOWANEJ W RAMACH PRACY WŁASNEJ STUDENTA POD KIERUNKIEM NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO LUB INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA:

Lp.	kryterium	Liczba punktów
1	Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu	0 – 5
2	Zgodność formułowanych treści z aktualnym stanem wiedzy pielęgniarskiej i innej.	0 - 5
3	Poprawność terminologiczna i językowa	0 - 4
4	Logiczny układ treści.	0 - 2
5	Dobór literatury.	0 - 2
łącznie		0 - 18

OCENA WG ZDOBYTEJ PUNKTACJI:
10 – 18 pkt– zaliczone
poniżej 10 pkt – niezaliczone

KRYTERIA OCENIANIA

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin Ogółem	ECTS
Udział w wykładach	40	1,6
Praca własna studenta	2,5	
Udział w seminariach		1,4
Udział w ćwiczeniach		
Udział w ćwiczeniach symulacyjnych	24	
Udział w zajęciach praktycznych		
Udział w praktyce zawodowej		
Praca własna studenta	12,5	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	**79**	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3	
Liczba punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	2,5	